

KANSAINVÄLISET SUHTEET KESKEISET KÄSITTEET

HI02/Kuusankosken lukio/Parkkonen

- Diasarja on kertausta HI02 opintojaksosta.
- Tehtävät ovat viimeisellä dialla.

MITÄ ON KANSAINVÄLINEN POLITIIKKA?

- Valtioiden väliset **suhteet** ja niiden hoidossa käytetyt **toimintatavat**
- **Diplomatia** (neuvottelu)
- **Konflikti** (vakava selkkaus, jossa kuolonuhreja)
- **Jäätynyt konflikti** (maiden välinen ristiriita, jota ei ole onnistuttu ratkaisemaan)
- **Kriisi** (kärjistynyt tilanne)
- **Sota** → **kriisi voi eskaloitua eli laajentua sodaksi**

HEGEMONIA

- **Valtion johtava asema maailmassa**
 - 1700-1800-luvuilla Iso-Britannia,
 - 1900-2000-luvuilla USA
- **Edellytyksenä ylivoimaiset taloudelliset ja sotilaalliset voimavarat eli resurssit**

DOKTRIINI

= valtion harjoittama
ulkopolitiikan linja

- Esim. *Monroe-oppi*,
Trumanin oppi
USA:ssa
- *Paasikiven-Kekkonen*
linja Suomessa

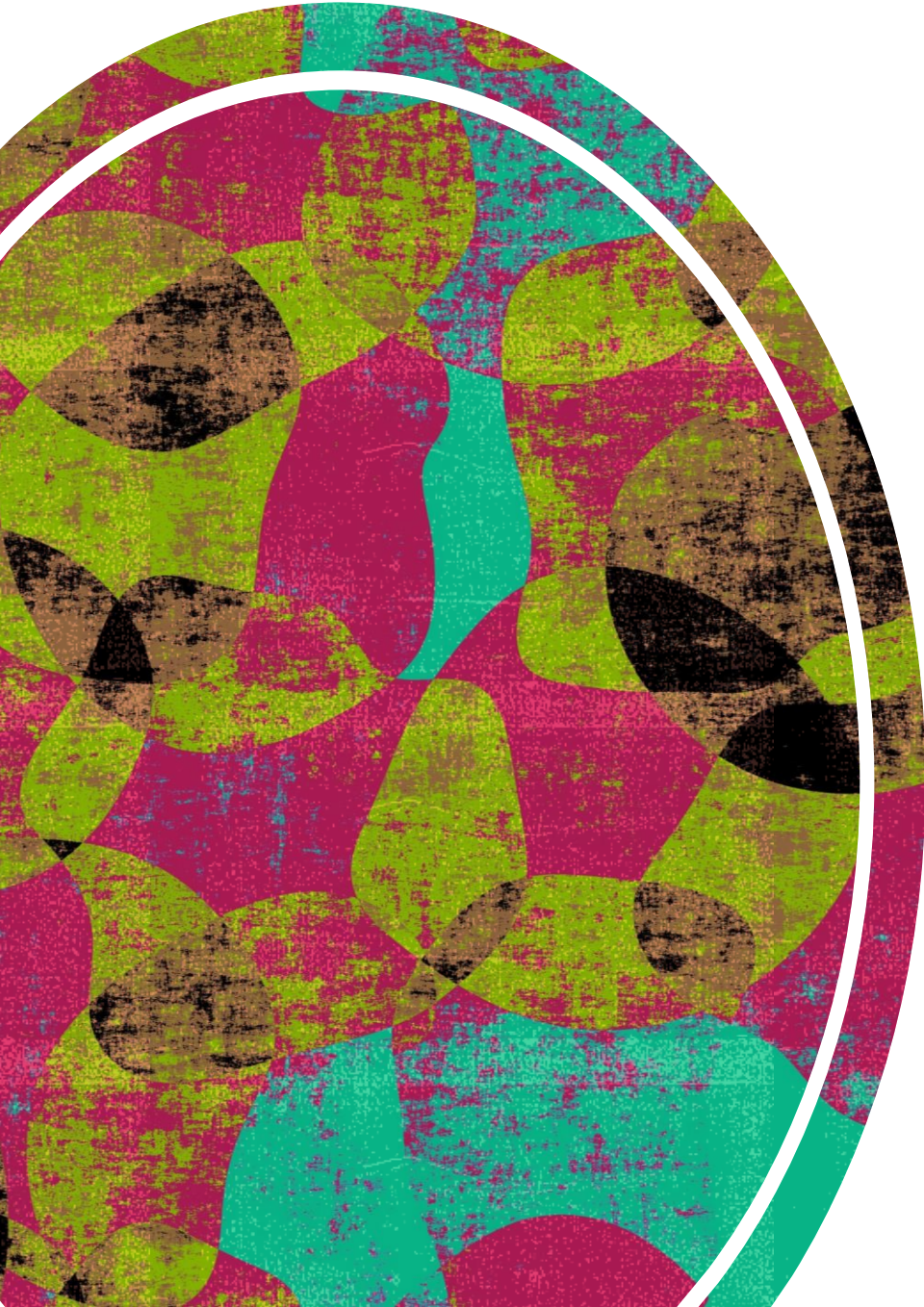

STATUS QUO - POLITIikka

- Pyrkimys **säilyttää** vallitseva tilanne ja rauha
- Usein pienet maat

YKSI- , KAKSI- JA MONINAPAINEN MAAILMA

- **Yksinäpainen:** yksi suurvalta
 - esim. USA 1990-luvulla
- **Kaksinäpainen maailma:** kaksi suurvaltaa
 - esim. Kylmän sodan aika, NL ja USA 1945-1991
- **Moninäpainen maailma:** useita suurvaltoja
 - esim. 1920-30-luvuilla Iso-Britannia, Ranska, Saksa, Italia, Yhdysvallat

SOTIEN SYITÄ:

- **Geopolitiikka:** alueen tärkeä sijainti
- **Luonnonvarat:** esim. öljy, vesi
- **Historia:** vanhat vihollisuudet
- **Asevarustelu:** jännitteet
- **Kulttuuri ja uskonnot**
- **Nationalismi**
(kansallismielisyys)

KANSANMURHAT

- = *järjestelmällistä etnisen ryhmän tuhoamista*
- Esim:
 - **Ruandan kansanmurha 1994** (n. 800 000-1 milj. uhria): hutut surmasivat 10 kuukauden aikana tutseja ja maltillisia hutuja.
 - **Bosnian kansanmurha 1990-luvulla**
 - Pol Pot ja **punakhmerit Kambodzassa 1970-luvulla**
 - **Juutalaisten kansanmurha 1941-45** (n. 6 milj. uhria): natsien tuhoamisleirit Puolassa ja itärintaman joukkosurmat II ms:n aikana
 - **Armenialaisten kansanmurha 1915**

TEHTÄVÄT:

- Dia 2. Etsi kolme esimerkkiä ajankohtaisesta konfliktista, jotka kytket dialla esitettyihin käsitteisiin.
 - Dia 3. Etsi faktoja, joilla voit perustella tai kiistää esitetyn väitteen Yhdysvaltojen hegemoniasta.
 - Dia 4. a) Tutki dian kuvitusta ja tekstejä. Mitä päätelmiä teet? B) Etsi esimerkkejä doktriinien noudattamisesta historiallisissa tapahtumista.
 - Dia 5. Löydätkö esimerkin historiassa Status Quon noudattamisesta tai murtumisesta?
-
- Dia 8: Syventävä harjoitus kansanmurhista:
 - Tietoisku valitusta kansanmurhasta

